

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-

TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNÉL ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284

Urnapja.

Az oltári szentség szerzésének ünnepét, az Urnapját, elmúlt hét csütörtökjén ünnepeltük. Minden év Urnapját méltó fénnel és pompával ünnepelte meg a katolikusok, de az idei urnapja megünneplésében s annak módjában többet látunk az egyszerű ünnepnél: a vallás diadalát a hitetlenség s vallástalanság felett.

A modern világnézetek felbuknása és, sajnos, erőre jutása után, hatalmas harc indult a vallásosság, a hit, a vallási intézmények s általában véve minden ellen, ami az istenség eszméjével valamilyen kapcsolatban van. A harc előttünk folyik, benne vagyunk mi is, vagy ellene, vagy mellette. Azzal, hogy ennek a harcnak mi a célja, hogy ezt a harcot az általános emberi jó szempontjából magyarázzák, hogy ennek a harcnak a kimenetele az emberiségre milyen hatással lesz: ezuttal nem foglalkozunk. De egy tanulságot a tegnapi

Urnapja és az ünnepi körmenet után nem lehet elhallgatnunk, azt, hogy amíg a katolikusok vallásos érzületében annyira együtt van, amint a csütörtöki körmeneten láttuk, addig az általános emberi jó állítólagos harcainak a győzelemre nagyon kevés kilátásuk van.

Az általános emberi jó és a vallásosság szerintünk nem ellentétes, de rokon fogalmak. Sőt ha a kettőt egymás mellett vizsgáljuk, elválaszthatatlanságuk szembeszökő. Hisz a vallásosság és a hit alapelvei mindenkor összeegyeztethetők voltak az emberiség általános érdekeivel és mondjanak a vallásellenesek és hitetlenek csak egy példát is rá, ha tudnak, hogy az igaz vallásosság, az emberi értelmén felülemelkedő hit mikor volt ellensége az általános emberi jónak?

A mi korunkban, amikor szállóigévé, divattá kezd válni a hitetlenség, a vallástalanság, pedig ennek káros következményeit Franciaország és az ott uralkodó ferde állapotok tárják

elénk, kétszeresen jól esett látnunk a csütörtöki urnapi körmenet impozánságát, a körmenetben résztvevők és társadalmi osztályokként széttagolt hívek egybeforrását a hitben, jól esett hallanunk a népek ezreinek ajkáról az Istent és a vallásosságot dicsőítő énekek zengését s önkéntelenül az az eszme jutott eszünkbe, hogy a vallásosság, a hit összekapcsoló erejét saját magunk, társadalmunk és nemzetünk érdekében fokoznunk kell.

Azt láttuk ezen az ünnepi körmeneten, hogy az okosság, a bölcsesség, a modern eszmék pártolói lehetnek egyuttal vallásosak is, azt láttuk, hogy a legmagasabb társadalmi osztály tagjai és az értelmiség legelőkelőbb képviselői az ünnepi körmeneten nem fitogtatták ugyan vallásosságukat, de tanúságot tettek róla. És ha ezek az egyének a modern eszméket, a fejlődésben legalább is a korrallal haladó felfogásukat a vallásossággal, a hittel össze tudják egyeztetni, ha ezek az egyének nem szégyenlenek vallásos-

ELŐSZÓ.

(A Nyíregyházi Katolikus Legényegylet színházi estélyén elmondta Surányi Margit urleány.)

Az én tisztem a beharangozás,
Előszó-mondás, egyéb semmi más
S előszót sose mondtak még azért,
Hogy elnyerjék a tapsot és babért;
Minden siker, mit itt kiküzdének,
Nem illet mást, csak zsenge csemeténket:
— A Katolikus Legényegyletet.

Köszöntelek hát — egy csokorba véve —
Nyíregyháza derék, jó uri népe!
E rejtelmes, bűvös világ ölen
Csak az Isten-hozottat mondom én
Örömmel hajtván térdet és fejet
S szívből, forrón, mert karjaidra vetted
— A Katolikus Legényegyletet.

Érette szállunk sikra, csatasorba
Szemben ugyan, de egy célért lobogva!
Egymást buzdítva, fel-fel lelkesítve,

Szomorkodókat jó kedvre derítve,
Gondot elűzve vígan lelkesen,
Hogy lendítsünk elszánt, közös erővel
— A Katolikus Legényegyleten!

Szerény magunk s derék művészeink
— Kiki maga tehetsége szerint —
Kiküzdik a zsebeitekből azt
Mi mindennek erőt ad és vigaszt:
Az obuluszt, az alapköveket,
Hogy boldogan, boldoggá téve lássuk
— A Katolikus Legényegyletet.

Az esténk vidám, tarka-barka lesz,
Minden jó lelket kedvvel fűszerez.
Örülhet, aki kaphatott jegyet,
Mert e sorsjeggyel csak nyerni lehet.
S amíg nyertes lesz a ti lelketek,
Éltetitek a legfőbb nyereménnyel
— A Katolikus Legényegyletet!

Nekünk ugyan — kikben lányszív dobog, —
Nem éppen kedves ez a szép dolog ...

— Hová jutunk én édes Istenem,
Ha most minden legény nagy hirtelen
Elhagyva minket hölgyeket
Egyé tömörül s megalkotja
— A Katolikus Legényegyletet?!

De minket nem tart vissza még e sem,
Mi mégis támogatjuk lelkesen,
Mert él még bennünk az örök remény,
Hogy észre tér így is minden legény
S az Egylet felvesz majd egy jobb nevet,
Megalkotván nagy örömünkre:
— A Katolikus VÖlegényegyletet.

Köszöntelek hát — egy csokorba véve —
Nyíregyháza derék, jó uri népe!
E rejtelmes, bűvös világ ölen
Isten hozottat ezzel mondtam én
Örömmel hajtván térdet és fejet
S szívből, forrón, mert karjaidra vetted
— A Katolikus Legényegyletet!

Kerekes Pál uridivat és szabóüzletét átvettem

és a raktáron levő összes divatcikkeket, gyapjuszöveteket, stb. stb. minden elfogadható árban elárusítom. Bámulatos olcsó árak!

KEREKES PÁL UTÓDA.

Telefonszám 197.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

ságukkal a nyilvánosság és a világo-
sság elé lépni, miért bujnak el nyilvános szereplésükben is azok, akik a vallásosságot, a hitet tagadják, akik érzik, — mert ezt még feltesszük róluk, — hogy a vallásosság az ő felfogásukkal meg nem egyezik?

Legszebb ékszerek

13 próbás ezüstneműek, pontos órák, alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban

Sándor Rezső

elismert szolid ékszerésznél
Nyiregyházán, Városház-u. 3. sz. a.
kaphatók. — Telefonszám 252.

Városi apróságok.

A tisztviselő-telep létesítéséhez a kezdeményező lépéseket megtették. Hogy lesz-e a dologból valami, legnagyobb részben a tisztviselőktől függ, de ha a tisztviselőtelep tényleg megvalósul, annak már nemcsak kizárólag a tisztviselők veszik hasznát, hanem a közönség egy része, a város, a megye, az állam is, mert a telep a maga igényei kielégítésére egy csomó iparos és kereskedőt fog közel vonzani a telephez, akik a telepből bizonyára jól meg fognak élni, mert azok a tisztviselők, akik eddig a lakpénzüket, vagy még a fizetésükből is bizonyos részt házbérre fizettek, ezt az összeget nem házbérre, de kölcsönük kamatára, fentartási költségekre, állami, megyei és községi adókra fogják fizetni, ha egyelőre nem is teljes mértékben.

Adótárgy tehát több lesz s az állam

és a város a hasznot itt is zsebre vágják. Az igazság tehát úgy hozná magával, hogy hozzá is járulnának a telep létesítéséhez, de nemcsak az adómentességi kedvezmény-nyel, mert ez ugyanis megadandó, hanem valamilyen anyagi segítséggel is.

Ha a tisztviselőtelep megvalósul, egy érdemet semmi esetre sem lehet Thoroczkay Gyula és társaitól elvitatni. Azt, hogy a nyiregyházi lakásmizériák megoldásából az oroslánrészt ők vették ki, mert felszabadítják a mostani tisztviselői lakások nagy részét, a lakáshiány tehát, legalább egyelőre, megszűnik s egyúttal a kereslet csökkenése folytán a magas házbérek némi apadását lehet remélni. A város tanulhat Thoroczkayéktól, áldozhat is a célért, mert a lakásmizériák megszüntetése legelső sorban talán a város kötelessége.

*

Érdekes hallani, hogy a tisztviselői telep létesítése iránt megindult nagyobb arányú akciónak eredményét milyen különbözőkép ítélik, jobban mondva jósolják meg az emberek. A pessimisták nem sok reményt fűznek hozzá s ennek indoklásául utalnak arra a pár év előtt megindult mozgalomra, — amely ugyan ezt a célt tűzte ki, — s mégis a tisztviselők körében általánosan tapasztalt lelkesülést rövidesen ellepte a feledés, a nemtörődömség homálya.

Hát ez tényleg így volt. És mi mégis reménylünk. Más idők voltak akkor és más emberek. Azóta a mindjobban elviselhetlenné vált drágasággal kapcsolatosan emelkedett a tisztviselők elkeseredettsége, — azoknak a tisztviselőknek, — kiket legjobban sújt s akik legkevésbé tudnak ellene védekezni. Hogy pedig az elkeseredettség nagy erőt és kitartást kelt az emberekben, kétségbe vonni alig lehet. (Nem a politikai viszonyokra célzunk.)

A gyermekek szeretetre való neveléséről, otthon és az iskolában.

II.

Felolvasatott 1912 év május hó 9-én tartott tanítógyűlésen.)

Hogy állításom igazságát bebizonyítsam, ime, ezt is egy példával világítom meg, hogy láthassuk, mennyire boldogtalan az a gyermek, akit nem vesznek szeretettel körül.

Élt egy vármegye székhelyén egy fiatal pár, a férj főispán volt és a vármegyeházán laktak; a felesége a vármegye legszebb asszonya volt akkorában. Boldogságukat Isten két gyönyörű leánykával áldotta meg. De hát a földön nincs teljes boldogság és a harmadik kis leány külsőleg feltűnően csunya volt. Ez sértette a főispánné hiúságát és már születésétől fogva haragudott a kis leánykára. Dorkának hívták a kis szerencsétlent. A két szép gyermeket elhalmozta anyja szeretete minden jelével, dédelgette,

ölelgette, csókolgatta őket, féltve őrzött kincse volt a két gyermek. Mikor Dorka látta, hogy édes anyja hogy ölelgeti, csókolgatja és kényezteti az ő szép testvéreit, kicsi szive összeszorult, oda húzódott ő is anyjához és meg akarta csókolni, de anyja ránéz és előlki magától gyermekét e szavakkal: „Menj, te csunya!“. Ha testvéreihez közeledett, elkergették maguktól ezen szavakkal: „Menj, te csunya!“. Sőt a cselédség is úgy bánt vele, ahogy urnőjétől látta. Szegény kis Dorkát mindenütt e szavakkal zavarták el: „menjen, maga csunya!“. El is ment szegény, félrehúzódott mindenkitől s kis szívének keserűségében mindig ahhoz vonzódott, ami csunya volt. Ezen tulajdonsága anyja szemében még gyűlöletet keltett.

Volt a vármegyeházán udvarán egy nagy darab márvány-kő, amely igen csunya volt, ehhez járt Dorka játszani. Ölelgette, csókolgatta a csunya követ, mondogatván neki: „én téged szeretlek, mert te éppen olyan

csunya vagy, mint én. Ugy-e, téged sem szeret senki, mert csunya vagy? De én szerettek téged, hisz én is olyan csunya vagyok, mint te“. Persze, a márványdarab engedte magához simulni és nem kergette el e szavakkal: „menj, te csunya!“ Ugy, hogy Dorka mindig több és több időt töltött a márvány mellett és kis szívének minden szeretetét a csunya kőre pazarolta.

És mindezekhez hozzájárul a helyzet előnyös kialakulásához a magyar város- és községfejlesztő részvénytársaság, — mely Széll Kálmán elnöklettel alatt ép ily célok megvalósítására alakult most. Nemcsak finanszírozni akarja a városok s községek és természetesen azok tisztviselőinek ily irányú mozgalmát, de annak összes előkészítő munkálatait is kész végezni.

Májerszky Béla polgármesterünk jóakarátát is ismerjük minden nemes és közhasznú cél előbbre vitelében, megvalósításában, — afelől pedig már csak meg lehetünk győződve, hogy mint ennek a részvénytársaságnak igazgatósági tagja, minden lehető előnyt biztosítani fog tisztviselőink számára.

Ilyen körülmények között jogosultabb az optimizmus, mint a pessimizmus.

*

A nyiregyházi szini évad Zilahyéknek elég jó üzletet jelent.

Nyári állomásnak Nyiregyháza nagyon jó nyári állomás, mert a helyett, hogy jó néhány ezer koronát rá kellene fizetni, ezt a jó néhány ezer koronát tiszta haszonként elviszik tőlünk. Ezt Zilahyéknek meg kellene hálálniok. Csakhogy e hála az ő szemükben egészen más, mint más közönséges halandóéban. Ő szerintük a hála az, hogy a közönség érdeke a legmellékesebb, hogy tiz-tizenkét nap alatt lejátszák az összes vonzó darabokat, különösen azokat, amelyekben a Zilahyné művészetét is élvezhetné a közönség és mindez azért, mert Zilahyné Párisba akar menni, sőt már el is ment s ennek az elutazásnak az érdekében az első tiz nap gazdag programja után most már élvezhetjük a salakot is. Köszönjük, de nem kérünk belőle!

*

Az automobil-verseny sok embert csalt az utcára. Izgatottan várták az emberek a

csunya vagy, mint én. Ugy-e, téged sem szeret senki, mert csunya vagy? De én szerettek téged, hisz én is olyan csunya vagyok, mint te“. Persze, a márványdarab engedte magához simulni és nem kergette el e szavakkal: „menj, te csunya!“ Ugy, hogy Dorka mindig több és több időt töltött a márvány mellett és kis szívének minden szeretetét a csunya kőre pazarolta.

Ekkor fordulat történt. Egy napon sokan körülállták a márványdarabot és beszéltek körülötte. Persze, Dorka most is ott volt és hallotta, de nem értette, hogy mit beszéltek. Én azonban elárulom, hogy mit terveztek, t. i. azt, hogy a márványdarabból a templom homlokzatára angyalfejeket vésetnek a szobrasszal. Másnap csakugyan megjelent a szobrász és munkához látott. Dorka csakhamar ott termett és fájó szível, bizalmatlanul nézte a szobrászt, megszólítani nem mertte, mert félt, hogy elküldi őt. A szobrásznak feltűnt a gyermek

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

száguldó gépkocsikat, a poros versenyzőket s mikor a gépkocsik egymásután nem anyira száguldottak, mint elcammogtak az érdeklődők kezdetben sűrű sorfala között, a legtöbben fantáziájukat megcsalva látták. De hát nincs igazsága a közönségnek. A kis gépkocsikkal impozáns látványt kevésbé lehet nyújtani, mint a nagyokkal, meg oszt, Nyiregyháza is olyan semmilyen állomása volt a gépkocsi-versenynek, mint Rakamaz, vagy akármelyik más kisebb falu. Ugy lett volna a gépkocsi-versenynek nagyobb hatása, ha Nyiregyháza lett volna az egyik pihenő állomás. De hát ehhez mi még kicsik vagyunk, egy ilyen idegenforgalmi esemény megrögzítéséhez, a mi legmagasabb szervünk az első számú hordár, aki aránylag legtöbbször áldozott az automobil-versenyre, mert minden gépkocsiba virágcsokrot dobott.

Ajánljuk, hogy majd őt válasszák meg a nyiregyházi idegenforgalmi vállalat ügyvezetőjének.

Mezőgazdaság.

Felolvasta a Bessenyei-kör szabadliceumi osztályán:

Szomjas Gusztáv.

X.

A csekélyen leszántott gyommagvak csírázásnak indulnak, kikelnek s egy mélyebb szántással megsemmisítjük.

Aki talaján a gyomokat elhagyja hatalmasodni, temérdek táperőt pazarol el.

A szántás foganatosítására különösen fontos, hogy minő eszközzel végezzük.

A régi faekét felváltotta előbb a Vidacs, majd a Sack-rendszerű vaseke.

Ujabb motor- és gőzerővel vont ekéket is járatnak.

A Sack-eké elterjesztésénél Propper Samu, megyénkbeli gazdának van elévülhetlen érdeme, a gőzekék terén Fowler angol cég vezet, hatalmas versenytársat talál Ganz és Társa hazai cégünkben.

Gibás Ferenc, tiszapolgári géplakatos kétgéprendszerű nyersolajmotorekét szerkesztett, amellyel a kísérletek most folynak kedvező eredménnyel s ez nagy hiányt fog pótolni.

A felszántott talaj érdemesen marad. Ennek elsimitására való a borona. A rögöket szétmorzsolja, a barázda közti üreget laza földdel betelíti s nem maradnak üres légkamarák, nem szárad ki a talaj.

A boronának fontos szerep jut a tavaszi vetésnél, mert a téli hó és esők által lenyomkodott talajt a berenával lazítjuk fel s a magot így juttatjuk a földbe. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy milyen nagyfontosságú dolog, miszerint tavasszal ne szántunk.

A tavaszi szelek a feltalajt kiszáritják, ha most az ekével lefordítom ezt a száraz talajt, a felszínre került földrészek is kiszáradnak s ezzel valósággal elpocsékoltuk a tél által beraktározott nedvességet.

A henger is a talaj elegyengetését, rögök szétnyomását eszközli, az elvetett magot a földhöz hozzányomja s így a közvetlen érintkezés a gyorscsírázást elősegíti, a megrottott hajcsövességet is előállítja, ezáltal az altalaj nedvessége felfelé törekszik s a zsenge növényt kellő vízmennyiséggel látja el.

Ez a nedvesség nehogy elpárologjon, a felső réteget újra berenával kell meglazítani.

Nyáron nagy fontosságot tulajdonítok a hengernek, mert az összenyomott talajrészek közvetlen érintkezésbe jönnek s így a legkisebb eső is átnedvesíti azokat s a talajbakteriumok élénk tenyészetnek indulnak.

Magam részéről az eszközöket így jellemzem: az ősze az eke, a tavaszé a borona, a nyaré a henger.

Az ásó munkája az eke munkájának felel meg, a berena fejlettebb formája a kapa.

Az eke a magházat állítja elő, a berena lazán tartja a felszántott réteget.

Ezek azok a nagyfontosságú fegyverek, amelyekből sokkal több haszna van az emberiségnek, mint ágyu és puskából. Mindazt, amit azok a fegyverek elpocsékolnak, ezekkel az eszközökkel lassu, kitartó munkával szerezhetjük vissza s ennek a vértelen háborúnak közkatonaírói fogok most megemlékezni. A társadalom legkisebb hivatalnokairól, a cselédekről.

Ezekről az egyszerű emberekről csak a legnagyobb tisztelet hangján tudok megemlékezni. A mezőgazdasági cseléd, ahoi emberi bánásmódban részesül, nem szenved szükséget, nem érez semmi hiányt.

Látszólag nem nagy a jövedelme egy-egy cselédnek, de ha a naturaliakat kellőképpen értékeljük s figyelembe vesszük, hogy ebből elég áll egy-egy cseléd rendelkezésére, nem hasonlítható össze a rosszul fizetett kishivatalnok existenciájával. Egy-egy cseléd annyi terményben részesül, hogy családját bőven elláthatja, jóságtenyésztésből pedig gyűjthet annyit, hogy legtöbbször kisebb tőkére tesz szert.

Ha a cseléd felesége ügyes és nem pazarló, ha a férfi józan, aprólék-, sertés- és tehén-tartásból igen szépen takaríthatnak meg

sápadt arcocskája, megsajnálta és szeretettel kérdezte a nevét. A kis leány megmondta, hogy őt Dorkának hívják és hogy nagyon, nagyon szereti azt a követ, mert az éppen olyan csunya, mint ő. A szobrász megszerette a kis leánykát és Dorka egészen bizalmas lett hozzá. Megkérdezte, hogy mit akar a kövel tenni. Ekkor a szobrász elmondta, hogy angyal-arcot fog belőle faragni és hogy a márványban benne van az angyal-arc, ő csak ki fogja abból hozni. Ezen szavakra gondolkodni kezdett Dorka és kérdé, hogy őbenne van-e angyal-arc? Igen, gyermekem, mindenki, tebened is van angyal-arc és ha a Jézuska akarja, kihozza azt. Ennek nagyon megörült a kis leány; egészen másképp gondolta az ő kis feje azt, ő t. i. azt hitte, hogy egy reggelre az ő csunya arcocskája gyönyörű angyal-arcra fog változni. Mindig ott volt a szobrász mellett és nagy figyelemmel kísérte a szobrász munkáját. Esténként pedig, mikor már mindenki aludt,

fölkelt ágyacskájában és így imádkozott: „Jézuska, adj Dorkának angyal-arcot, hogy anyuskám engem úgy szeressen, mint másik két testvéremet; óh, Jézuska, adj Dorkának angyal-arcot“.

Egy napon aztán elkészült a szobrász munkájával. Gyönyörű angyal-arcok lettek a csunya márványból. Már fölllesztették a templom homlokzatára, másnap lett volna a leleplezés és az állvány még ott volt, mert még egy kis munka is volt rajta. Akkor egész nap és egész este a kis Dorka ropant izgatott volt, letérdelt kis ágyacskájában és mondá: „Jézuska, adj Dorkának angyal-arcot!“ És simogatta kis arcocskáját, hogy a változást észre vegye, mert erősen hitte, hogy az éjjel megkapja a kért angyal-arcot. Mivel semmi változást nem tapasztalt arcocskáján, tehát azt gondolta magában, hogy oda megy az angyal-arcokhoz, az állványra; ha közelebb lesz hozzájuk, hát előbb megkapja az angyal-arcot.

Már mindenki aludt, a főispánné állmában talán szép gyermekeit csókolgatta; mikor a kis száműzött Dorka szép csendesen lement a lépcsőkön és ment egyenesen a templomhoz, föl az állványra, az ő hön szeretett márványához, amelyekből olyan gyönyörű angyal-arcok jöttek elő. A hold majdnem nappali fényvel világított s az éjszaka csendjében egy édes, szomorú gyermekhang csendül meg, midőn hangosan mondja: „Jézuska, adj Dorkának angyal-arcot!“ Ekkor egy pillanatra elbujt a hold és Dorka összerezzen a sötétben; de ismét előjött és Dorka, ki tudja hányadszor, ismételte kérését s hogy jobban meghallgattassék imája, fölkapaszkodott, hogy megsimogathassa az angyal-arcokat és ekkor ismét eltűnt a hold, a kis leány elveszítvén az egyensúlyt, lebukott a kövezetre . . .

. . . Megkapta a kért angyal-arcot a kis megvetett, fölment Jézuskához, aki bizonytalán szeretni fogja őt! (Folytatjuk.)

A gondos anya csak eredeti

Dr. Soxhlet-féle készülékkel sterilizált tejjel neveli fel gyermekét, melyet legolcsóbban **Blumberg József keztyü-, kötszer- és fűzőgyárában lehet kapni.** Külön próbaterem a kötszerészethez. Illatszerek, szappanok.

Telefon sz. 96. Kath. paróchia.

Gyermekei egész éven az uradalom területén aratási és napszám-keresethez juthatnak, nem kell az időt munkakereséssel elpazarolni.

Nem is tekinti a gyermeket nyügnék, de Isten áldásának s olyan szép és népes családokat, mint egy-egy cselédnél, dohányosnál, másutt hiába is keresünk.

Nem ismerik itt az egykét, mert a gyermekben keresőt lát a szegény ember.

A legjobb katona-anyag is a cseléd-gyermekből kerül ki, mert itt nem rombol az alkohol, nincs inség s a rendszeres, de egészséges szabadban való munka megedzi őket.

Ma már a műveletlenség sem cseléd-specialitás, mert minden rendes uradalom tart iskolát, tanítót.

Ha a cseléd munkáját elvégzi, ünnep és vasárnap szabad, erről törvény rendelkezik, orvos, gyógyszer rendelkezésére áll, ezt is a gazda fizeti helyette.

Nagy kár, hogy a Darányi-féle cseléd-és munkástörvény csak félintézkedéseket tartalmaz, rendszeres nyugdíjtörvényt kellett volna alkotni a cselédek és mezőgazdasági munkások számára, mert vigasztalan tudat az, hogy egy munkában leélt élet esetleg nyomorban leljen befejezést.

Majd ha a képviselőházban nem 300 jogász képviselő foglal helyet, ha a mezőgazdasági költségvetést nem 24 érdeklődő honatya jelenlétében morzsolják le, ha a honatyák több szívvel néznek bele egyes kérdésekbe, akkor talán megváltoznak ezek a viszonyok is.

(Vége).

GRAND HOTEL
SAN REMO
NAGY SZÁLLODA
BUDAPEST, VII., Dohány-u. 40.
Nyár-u. sarok.
Szolid családi szálloda.
Teljes kényelemmel berendezve. Tiszta, világos szobák 3.60 koronától.
Lift, légfűtés, ébresztő óra, hideg-meleg viz minden szobában. ::

Eladó üzlet a Főtéren Debrecenben
legforgalmasabb helyen.
Férfi és női divatárakkal. 5-1
Bővebbet RÁCZ BÉLA bank és tájékoztató irodájában, Debrecen, Csapó-u. 12. Telefon 10-27.

Rözségi polgári leányiskolánk kirándulása.

Amióta megindult a mozgalom, hogy a holt betűkkel szerzett ismereteket megéleltsék, maradandóbbakká tegyék a közvetlen tapasztalat és szemlélés segítségével, leányiskolánk is csatlakozott az új irányzathoz és ez évben rendezte ötödik nagyszabású kirándulását.

A figyelmes szemlélő és tanügybarát örömmel üdvözölheti ezeket a kirándulásokat, amelyek aránylag kevés anyagi áldozatba kerülnek, míg erkölcsileg és szellemileg rendkívüli hatást gyakorolnak a fejlődő gyermekekre.

Ha visszaemlékszünk az első 2 napos lawocnei kirándulásra, úgy örömmel konstatálhatjuk, hogy a szülők félelme már elmúlt s a több éven át megismételt sikeres kirándulások megnyugtatták a szülőket és ma már örömmel bocsátják el leánykáikat a 6 napos utra is.

Az intézet több évi gyűjtéssel megteremtette a kirándulási alapot, amelynek kamataiból minden évben szegényebb sorsu, de jó növendékeket elvisz a kirándulásra. A fiumei utra ez évben 4 növendéket vitt az alap kamataiból.

A növendékek 6 kísérővel május 28-án a reggeli gyorsal indultak Budapestre, ahol még a délutáni órákban megtekintették a Városligetet és az új állatkertet.

Az állatkertben körülbelül három órán át tartózkodtak a leánykák. Legjobban megragadták figyelmüket azok az állatcsoportok, amelyeket, miként a hamburgi állatkertben, eredeti milieube helyeztek el. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az óriási költségek mellett is nagyon kis mértékben érték el a kitűzött célt.

Ozsonna után kocsin végigmentek az Andrássy-uton. A „Lánchid”-nál leszálltak s elsétáltak az Erzsébet-hidig. Közben megnézték Széchényi, Deák, Eötvös és Petőfi szobrát.

Az Erzsébet-hidtól a Kossuth Lajos-utcán át a régi Népszínház-ba mentek, ahol Várady Antal kissé terjedős bevezető beszéde után „Széchy Mária”-t nézték meg. A színészek öltözékén, játéka megélték, hogy már kissé elszoktak az ilyen szindaraboktól. 29-én reggel kissé borult időben elindultak Fiuméba a legelső gyorsal. A borus idő nagyon kedvező volt. A hőség így nem lankasztotta és nem tette őket bágyadtá.

Amint horvát területre értünk, rögtön változatosabbá lett a táj, amely zöld fenyveseivel, tölgyeseivel, óriási szakadékaival, kanyargós folyóival, patakjaival mindig más és más képet mutatott be.

Fiuméba este érkeztek, ahol másnap d. e. megtekintették a templomokat, a kikötőt, a kormányzói palotát, a József főhercegi parkot, aquariumot.

Délután hajón elmentek Abbaziába, ahol megtekintették a fő-utcát, végigsétáltak a tengerparton.

A növendékek egy része, amely Voloscán át gyalog tért vissza Fiuméba, csónakázott, a másik pedig visszament a mólóra és onnan hajón Fiuméba.

31-én reggel felmentek a Recina folyón át a Frangepánok ősi várába, ahol a Fiu-

méba vezető alagut bejáratát is meglátták. A Hymnus és Szózat eléneklése után lejöttek a várból és elmentek a vásár- és hal-csarnokokba. Délután Cirkvenicába mentek, a melynek csendes élete, szép fekvése és gyönyörű tengere évről-évre több és több vendéget csalogat oda.

Junius elsején tért vissza a kiránduló társaság Budapestre és 2-án este érkeztek vissza Nyiregyházára.

E hosszú ut alatt sohasem lehetett észlelni, hogy a gyermekek fáradtak lennének, mert a vig nótázás, a jókedv, a gyorsan váltakozó képek elfeledtették velük az ut hosszadalmas voltát és fáradságát.

H I R E K.

F. hó 6-án ülte a helybeli r. k. egyház egyik legnagyobb ünnepét, az Urnapját. Az egyházi ünnep egyik fele a templomban folyt le, másik pedig a Kossuth-téri park négy oldalán fölállított oltárok előtt, ahová Petrovits Gyula plébános által, papi segédlettel végzett apáti zenémise után körmenetileg vitték a legszentebbet, hogy áldását adja a világ négy tája felé.

Derült, meleg idő kedvezett az ünnepségnek, melynek fényét a nagy számban megjelent közönségen, virágokat hintő fehér ruhás leányokon kívül, a házi huszárezred három századának diszben való kivonulása méltóan emelte. Öntudatos, impozáns megvallása volt ez az ünnep annak a hitnek, melynek nyilváníthatása bizonyára jóleső nyugalommal és a kötelességteljesítés áldó békéjével töltötte el úgy a körmenetben a tisztikarral együtt haladó csoportját városunk előkelő vezető férfiainak, mint azt az egyszerűbb népet, amely szeme előtt láthatta, hogy mindnyájan egyformán könyörgők, szomjazó, szegény szívűek vagyunk.

ELSŐ RANGU
LIPIK
Szlavonia
GYÓGYFÜRDŐ

Alkalikus, sós, jódos vizek.
Radiovakti források.

Biztosan gyógyít: rheumát, ischiast, anyagcserezavarokat, cukor-betegségeket, alkati bajokat, kórokat, gyermek-kórokat, csonttöréseket és izzadmányokat.

64^{CO} Nyári és téli kúra. Kivánatra prospectus ingyen.

Az egyházi ünnepség végével, délután 1 órakor Petrovics Gyula apát-plébános, a híveit maga köré gyűjtő lelkipásztor, lelki örömeiket megosztani vágyó szívével, a plébánián szeretet lakomát adott. Beszéd hangzottak el, amelyek örömteljesek és önértékesek voltak, amiatt, hogy vannak tartalmas, önmagukban és az emberi lelkekben egy igazságként testté és vérré vált mysteriumok és hogy vannak kikért imádkozhatnunk.

— **A munkácsi püspök temetése.** Firczák Gyula, munkácsi gör. katolikus püspököt e hó 4-én temették el Ungváron, általános részvét mellett.

A munkácsi gör. kath. egyháznak nagynevű főpásztorát mi, nyiregyháziak is ismertük, szerettük és becsültük, nemcsak az egyházmegye élén kifejtett bölcs kormányzatáért, de nagybecsülésünk szólott annak a kiváló magyar embernek is, kit úgy papjainak, tanítóinak nevelésében, mint egyházmegyéje igazgatásában is mindig a magyar haza szeretete vezetett.

Az az impozáns részvét, mely ravatala mellett megnyilvánult, ide vezethető vissza.

A munkácsi gör. katolikus egyházmegyéhez tartozó vármegyék és városok mind külön képviseltették magukat. A székesegyházi templom már jóval a temetés megkezdése előtt zsufolásig megtelt, úgy a vidéki, mint a helyi küldöttségek külön, a részükre fentartott padsorokban foglaltak helyet. Ott voltak a helyőrség tisztjei, az összes felekezetek papjai, a hivatalok tisztviselői. Szabolcsvármegye képviselőjében gróf Vay Tibor főispán, Mikecz Dezső alispán, Kállay András és Megyeri Géza megyebizottsági tagok; Nyiregyháza város képviselőjében Májerszky Béla polgármester, Oltványi Ödön és Trak Géza tanácsosok. A temetési szertartást Drohobeczky Gyula, kőrösi gör. kath. püspök végezte, nagyszámu papság segédlete mellett, majd utána dr. Boromisza Tibor, szatmári r. kath. püspök szentelte be a koporsót.

A templomtól a temetőig vezető utcán valóságos emberáradat hömpölygött. Meglátszott az általános részvét, hogy egy közbecsülésben, közszeretben álló főpapot helyeztek örök nyugalomra.

— **A főgimnázium majálisa.** Hétfőn tartotta meg a helybeli főgimnázium tanulóifjúsága szokásos tavaszi táncmulatságát. Az élénk érdeklődés, azt a szeretetet tárta elénk, melylyel az egész város közönsége viseltetik ifjúságunk és annak tiszteletre méltó tanári kara iránt. Reggel 8 órakor volt a kivonulás a szép erdőn keresztül, cigányzene mellett. Volt tornaverseny — futás — magas és távolugrás, football, tánc, hangos jókedv, kacagás, vidámság — szóval ami oly édes emlékeket kelt még a

nagyapánkban is! Délben közös ebéd volt, melyen a tanári karon kívül jelenvoltak: Mikecz Dezső alispán, Májerszky Béla főpolgármester, Trak Géza, Balla Jenő, Oltványi Géza tanácsosok, Josa András vm. nyug. főorvos, fiupolgári iskola tanári kara, stb. Egymást követték a szebbnél-szebb toasztok, sőt mi több, hallottunk ügyes verset is, u. i. Vietórisz József főgimn. tanár versben köszöntötte a napot, az alkalmat, jelenlévőket. Egy szép nap ismét elmúlt, egy emlékekkel ismét több.

— **Kinevezések.** Dézsy Sándor tanfelügyelőségi tollnokot a kultuszminiszter kir. segédtanfelügyelővé nevezte ki a megfelelő illetménnyel. Négy évig tartó buzgó, fáradhatlan munkájával Dézsy Sándor méltán rászolgált a kinevezésre. Örömmel vesszük tuomásul a kinevezést és sok szerencsét kívánunk hozzá.

Ugyancsak a tanfelügyelőséghez kinevezte a kultuszminiszter az eltávozott Lengyel Erzsébet tanfelügyelőségi díjnoki állására Lengyel Margit urleányt, Lengyel József kir. s.-tanfelügyelő leányát.

— **A csecsemő életében** az elválasztás esemény, mely kihatással van további fejlődésére. Csak az esetben biztosak a szülők abban, hogy a gyermek az átmenetet baj nélkül állja ki, ha a „Phosphatine Fallières“ gyermek-tápszert adják neki és ezzel vezetik be a szilárdabb táplálkozást. A Phosphatine Fallières következtében a gyermek megerősödik és a fogzáson könnyedén esik túl.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nyiregyházi r. kath. templomban a májusi ajtatosságok, valamint a Pünkösdi és Urnapján tartott zenés-misék résztvevőinek hálás köszönetét nyilvánítja a r. kath. egyház.

— **A Szabolcsvármegyei Pártfogó-Egyesület** jog- és erkölcsvédelmi szakosztályai f. hó 8-án délután 4 órakor tartják alakuló ülésüket a kir. törvényszék felügyelőhatósági tanácstermében.

— **Eskütétel.** Szük Valéria rétközberencsi ref. tanítónő ez év június 5-én tette le a hivatali esküt dr. Wilt György kir. tanfelügyelő kezéhez. Tanítónői minőségben január 1. óta működik.

— **Pályázat.** A vk. miniszter az áll. tanítói állásokra a pályázatot a napokban tette közzé, mely a napilapokban s a „Néptanítók Lapja“ legutóbbi számában részletesen közölve van. Szabolcsvármegyében csupán Pap községben van egy tanítói állásra pályázat hirdetve.

— **Panasz 100 rendbeli kihágás miatt.** Nem mindennapi feljelentés fogja foglalkoztatni a nyiregyházi kir. járásbírószágot a legközelebbi napokban. Az összes nyiregyházi gyógyszerészek 100 rendbeli közegészség elleni kihágás miatt tettek panaszt Földes Márton nyiregyházi droguista ellen, azt panaszolva, hogy vannak bizonyos

gyógyszerek, amelyek egy belügyminiszteri rendelet szerint csak okleveles gyógyszerértulajdonosok által szolgáltatathatók ki, más gyógyszerek pedig, ha kiszolgáltatathatók is droguisták által, de nem adagolva, ennek dacára Földes Márton a nyiregyházi Erzsébet kórház részére 100 esetben szolgáltatott ki gyógyszert, melyre jogositva nem volt és adott el adagolva gyógyszereket. A gyógyszerészek kéri Földes Márton megbüntetését és e mellett külön polgári peruton fognak nevezett ellen kártérítési igényt érvényesíteni. A bünyfenyítő tárgyalást a napokban fogja megtartani a nyiregyházi járásbírószágot, valószínűleg szakértő közbenjöttével.

— **A kath. legényegylet művészestélye.** Ma, f. évi június 8-án a nyiregyházi kath. legényegylet javára Groák Ödönné urasszony, Surányi Margit és Irmay Magda urleányok közreműködésével, valamint a szintársulat összes tagjainak felléptével nagy művészestélyt rendez a legényegylet elnöksége és Zilahy Gyula színigazgató. Karmester: Mártonfalvy György. Főrendező: Kassay Károly. Program: 1. Nyitány. 2. Prológ Surányi Margit. 3. Garai Mici és Somogyi Béla: Táncok. 4. Virányi Sándor: Vig monológ. 5. Groák Ödönné: Költemények. 6. Belezny Margit: Legujabb couplék és táncok. 7. Császai Camilla: Magánjelenet. 8. Ligeti Lajos couplékat és tréfákat ad elő. 9. Falussy István: Opera és műdalok. 10. Bérczy Ernő: Magánjelenet. 11. Máté Gyula: Legujabb fővárosi couplék és táncok. Szünet. 12. Zene. 13. Békésy Antal: Szavaltat. 14. Irmay Magda: Ének és tánc. 15. Torday Erzsébet: Műdalok. 16. Zilahy Gyula: Vig monológ. 17. Borbély Lili: Operett-dalok és táncok. 18. Vajda Ilonka: Magánjelenet. 19. Kassay Károly: Couplék. 20. Székely Gyula: Magyar dalok (cigányzene-kisérettel). 21. Borbély Lili és Máté Gyula: Ének és tánckettős.

— **Postások részjutaléka.** Mint minden évben, úgy ezidén is megkapták a postások szokásos munka- és részjutalékukat. A magyar postaintézet közigazgatási tisztviselői fizetésük 20 százalékát kapták, míg a kezelési munkaelegységek alapján részesülnek e jelentős támogatásban. Igaz, hogy ez a múlt évi fizetésrendezés miatt kevesebb, mint az előző években, de így is szép összeget tesz ki. A részjutalékot, mely az 1911. évre szóló megtakarításból ered, a helybeli postahivatal tisztviselői a múlt napokban kapták meg.

— **Iskola- és óvoda-építés.** Büdszentmihályon oly sok az óvóköteles, hogy a községi óvoda felügyelő-bizottsága egy 3-ik óvoda létesítése ügyében előterjesztést tett a kir. tanfelügyelőhöz, aki azt pártolólág felterjesztette.

Pátróhán a közs. elemi iskolát akarja az iskolaszék ugyanígy nagyobbítani s pártfogás végett dr. Wilt György kir. tanfelügyelőhöz fordultak, aki pártfogását megígérte. Az iskolaszék 900 kor. államsegélyt kér a tanító számára.

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

A népiskolai bádóg cimertáblákra vonatkozólag a kir. tanfelügyelő következő felhívást intézi a vármegye tanító és iskola-fentartóihoz: A vk. min. ur arról értesülvén, hogy az elemi iskolák épületeinek külső falán elhelyezett bádóg cimertáblák idő előtt a felismerhetetlenségig elpiszkolódnak, minek oka jórészt abban keresendő, hogy azok a portól, piszoktól rendszeresen nem tisztítottak s így a fény behatásától is jobban szenvednek, hivatalom utján figyelmezteti a vármegye összes iskoláinak igazgatóit, illetve tanítóit, hogy a szó alatti bádóg cimertáblák időközönként, de legalább havonként egyszer letisztogattassanak. Amennyiben pedig ezen táblák egyike vagy másika már teljesen kopott állapotban van, úgy azok a miniszter ur által kicseréltetnek. Az erre vonatkozó jelentések f. é. szept. 15-ig hozzám betejesztenődök. Nyiregyháza, 1912. május 30. Dr. Wilt, kir. tanfelügyelőt.

— **Csuz és köszvény** éppoly kitünően gyógykezelhető Pöstyénben, mint gyomor-, ideg-, vagy cukorbetegség. Itt ugyanis nemcsak a világhírű kénes iszapfürdők állnak rendelkezésre, hanem a nemrégiben megnyitott új fürdő és szállópalotában a legkiterjedtebb módon gondoskodnak mindama gyógytényezőkről, melyek a fenti betegségek sikeres leküzdéséhez szükségesek. Rendkívül megkönnyíti az eredményes gyógykezelést az a körülmény, hogy összes gyógyeljárások egyesítve vannak az új szálló- és fürdő-épületben, ami, kivált hűvös időjárás esetén, megbecsülhetetlen előny gyengébb szervezett betegeknek.

— **Gépészek, gazdák figyelmébe!** Használt legjobb gyártmányú marokkrakó aratógépek igen olcsón és részletfizetésre kaphatók Ráhmér Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett.

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

SZINHÁZ.

Lengyel Nándor helyi szerző „Magyar vér“ című népszínműve két estét vett el az évadból. Sok jót a darabról nem mondhatunk. A tartalom átlátszó, újság csak az, hogy Molnár Lajos, a faluból katonának el-

került legény, mikor a falujába vezényelt katonák között neki is az ismerőseire, talán rokonaira, talán elhagyott mátkájára kellene lőni, a sorból előugrik és testével menti meg ezeket. A falusi történetből elmaradhatatlan szerelemi-történet elég jól van megszöve s ott a második felvonásban, ahol Molnár Lajos a katona-szőkevény Izsákkal a darab legkedvesebb jelenetét játszotta, ennek a szerelemnek fájó oldala. Molnár Lajosból kedvesen csengő magyar nótákat, érzéseinek szimpátikus motívumait tárta elő. És ezzel talán minden jót elmondunk a darabról. A darabnak kevés a cselekménye, a szöveg egyes részei ismert mondásokkal fűszerezettek, a zenében pedig igen sok ismerős akkord ütötte meg fülünket. Az előadás, különösen a második estén, lehetett volna jobb is. A tulságosan kidomborított szerepek rossz szakszavak voltak. Borbély Lili, Falussy kedvesen játszottak, Kassay a részeges szőlőcsösz, Ligeti a katonaszőkevény zsidófiut mesterien alakította. A közönség jól mulatott, sokat tapsolt és többször hívta a szerzőt a lámpák elé.

Három estén Fenyvesi Emil, a Vig-színház művésze vonzott telt házat. Hétfőn a „Tanítónő“-ben ifj. Nagy Istvánt, kedden „Györgyike, drága gyermek“-ben Hübner Félix milliomot, szerdán a „Kis pajtás“-ban Chantalard marquist játszotta. Bródy Sándor Tanítónőjéről csak jót mondhatunk. Cselekménye, szellemes párbeszédei, az életnek igazi festése a magyar darabok egyik legjobbjává teszik. Ebben a darabban Fenyvesi kissé erősebbnek festette ifj. Nagy Istvánban a nagyságos urra vedlett civis-fiut, mint kellett volna. A szenvedélyesség, az arcjáték, a mozdulatok szélessége kissé túlzott volt. Ettől eltekintve azonban, fényes játékot produkált. Partner: Papp Eteika, méltó partnerének bizonyult. A szereplők elég jó keretet szolgáltattak Fenyvesi és Papp játékaéhoz, de Bérczi teljesen elhibázta szerepét, mert egy természettudományi alapon álló és olvasott tanító, amelyet alakítani kellett volna, nem egy a harminc-negyven év előtti falusi tanítóval. Az iskolaszék pedig nagyon, de nagyon gyenge volt.

Szomorú Dezső Györgyikéjében Fenyvesi Emil Hübner Félixet, a szininövendéke szerelmes milliomos férjet játszotta. A szerelmes embert, a szerelme által erkölcsi szabályokat elvető férjet játszotta nagyon jól. A közvetlenség, a könnyed módor, amellyel a szerelmes ember erkölcsi fogyatékoságát magával a szerelemmel pótolta, nagyon kedves volt. Fenyvesi partnere Györgyike, a drága gyermek Vajda Ilonka

volt és meg kell adni, hogy ezt a szerepét nem közönséges művészettel, nem vidéki, de fővárosi milieuhöz méltóan játszotta meg. Kassay Mikár Ference a közönségnek nagyon tetszett, Császár Camilla Stefikéje bájos jelenség volt.

Fenyvesi Emil a Kis pajtás-ban, Chantalard marquis szerepében, három vendégjátéka közül talán a legjobbat produkálta. Nem célzatosságból mondjuk, amiért a három közül ez volt a legkisebb szerepe, de azért, mert az a környezet, amelyben Chantalard marquist alakítani kell, a Fenyvesi művészetének, az ő temperamentumának és szervezőképességének a legmegfelelőbb. Vajda Ilonka Genevieve, Virányi Jovenin Jakab, Császár Adams Florcie szerepében jó alakítást produkáltak.

Berlin Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. szám.

Andrássy-ut mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 f-től feljebb.

140 minden modern kényelemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacuum-Cleaner.

Winkler Ottó igazgató.

ESKA

A legmodernebb utazási eszköz!
Árjegyzék ingyen
Eredeti gyári áron szállít!

Hastrup & Swetlik
bicikli raktára **Éger** (Csehország).

TANÜGY.

— **Tanítói közgyűlés.** A Középszabolcsi ref. egyházmegyei Tanítóegyesület évi rendes közgyűlését f. év május 28-án tartotta meg Nyiregyházán a ref. elemi iskolában, számos tanító és lelkész jelenlétében, Délceg Sándor elnöklete alatt. Az elnöki megnyitó után Fülep Endre nagyhalászi ref. igazgató tanító az ifjusági és tanítói könyvtár párhuzamos fejlesztéséről beszélt s javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, hogy a két-

Debrecenben és vidékén az eredeti amerikai „JOHNSON“ kévekötő-aratógépek versenyen kívül állanak, mert egyszerű szerkezetűek, könnyűek, tartósak és kifogástalan, szép munkát végeznek!

Kizárólagosan RÁHMÉR SÁNDORNÁL, Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett,

Bácher, Melichár gépgyárak fiókjában,

legjobb fehér. amerikai kötöző-zsineg, amerikai kapák, szénagyűjtők, fűkaszálók nagy raktára!

Mintaszerű kiszolgálás!

Előnyös fizetési feltételek!

féle könyvtár egyaránt fejlesztessék. Ennek kapcsán Lengyel József kir. s. tanf. azt indítványozta, hogy a beszerzendő könyvek megbírálásánál a bíráló bizottságot $\frac{2}{3}$ -ad részben tanítók, $\frac{1}{3}$ -ad részben papok alkossák. Borsó Imre ramocsaházi tanító a tanítóság anyagi helyzetéről, sérelmeiről értekezett, aztán javaslatot tett aziránt, hogy a tanítóság 1913. évig helyezkedjék a várakozás álláspontjára a fizetésrendezés ügyében. A közgyűlés ezt el is határozta. Ezután Király Imre nyiregyházi tanító a „Szabolcs-vármegyei Tanítók Otthona”-ról tartott jól sikerült, lelkesítő ismertetést, amelyet lelkesedéssel fogadott a közgyűlés és azonnal sokan jelentkeztek tagokul úgy, hogy immár ezidőszert 200 tagja van az Otthonnak. Osváth Géza beszélt végül a vidéki tanítóegyesületekről. Nem tartja szükségesnek a vidéken a politikai tanítói körök alakulását. Ilyen értelemben indítványt tett, amely el is fogadtatott. Elnök buzdította kartársait, hogy a szünidei VII. egyetemes gyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt. Ezzel a közgyűlés befejeztetett. A gyűlés után a résztvevők a Koronában közebedre gyűltek össze, ahol több pohárköszöntő hangzott el.

Gyűjtés a vakok részére az iskolában. A kultuszminiszter a múlt évben 81737/911. sz. a. felhívta a kir. tanfelügyelőket, hogy minden év egy napján az iskolában az ifjuság körében gyűjtést rendezzenek a vakokat gyámolító orsz. egyesület javára. Az egyesület pedig külön kérelmet intézett a kir. tanfelügyelőhöz az ügy nagyobb felkarolása, pártolása végett, hogy a rendeletnek vármegyeszerte szerezzen érvényt, hogy ezáltal is elősegítse a humánus intézményt nemes törekvésében s gyarapítsa anyagi jövedelmét, amely igen kicsiny — dacára annak, hogy a leghumánusabb célok egyikét szolgálja és több pártolásra volna érdemes. — A kir. tanfelügyelő legközelebb felhívást fog intézni a vármegye összes iskoláihoz a gyűjtés érdekében, mely az egész megyében egy napon lesz foganatosítandó.

Értesítés. A nyiregyházi államilag segélyezett községi iparostanonciskola évvizsgálói a következő napokra tűzettek ki: június 15-én d. u. 5—7-ig az előkészítő osztályok a róm. kath., az I. á. és b. osztályok a gör. kath. iskolában; 16-án d. e. 8—10-ig az I. c. és d. osztály a gör. kath., a II. á., b., c. osztály a reform., 10—12-ig a

III. á. és b. osztály az ág. ev. központi iskolában, ugyanott d. u. 3 órakor évvizsgáló-ünnepély.

Ezen vizsgákra és évvizsgáló-ünnepélyre az iparostanonciskola urakat és a tanonciskola iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja
az igazgatóság.

Értesítés. A helybeli róm. kath. elemi iskolában az évvizsgáló vizsgálatok naponként délelőtt 9 órától a következő sorrendben lesznek megtartva: június 17-én az I. á. és IV. fiú, 18-án I. á. és IV. leány, 19-én az I. b. és III. fiú, 20-án I. b. és III. leány, 21-én II. fiú és II. leány, 22-én az V—VI. vegyes osztályban, 24-én reggel 8 órai szentmise után évvizsgáló-ünnepély.

E vizsgákra és évvizsgáló-ünnepélyre az igen tisztelt szülőket és tanügybarátokat meghívja

az igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek.

S. Á. Helyben. A beadott cikket nem használhatjuk. Nagyon megkellene simogatni.

B. S. A közvetve küldött debreceni referátát ezuttal nem közölhetjük. Máskor közvetlenül tessék felkeresni.

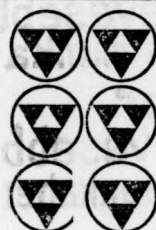

Nyiregyházi Cementárugyár

Részvénytársaság Nyiregyháza

Széchenyi-ut 31-ik szám.

Helyi és interurban-telefon 104.

Elvállal és mérsékelt árak mellett szállít: **marmara** cementműkölapokat és **mozaik-terrazó** műkölapokat egyszerű és díszes kivitelben s színezésekben, többféle és kívánt méretekben, a legmodernebb minták szerint, melyek kiválóan alkalmasak és a legkényesebb igényeknek is megfelelőek falak, padlózatok, kapubejárók, járdák, folyosók, konyhák, fürdőszobák stb. burkolásához, valamint kiváló és csinos burkolatot képeznek külső homlokzati falak borításához és homlokzatok díszítéséhez. Egyszerű és díszes kivitelű beton és műkömunkákat, műmárványvágókat és mindennemű kőutánzatú lépcsőket, balustrádákat, mellvédeteket, kerti virágállványokat, vázákat, lépcsőházi fedlapokat, pihenőket, függő folyosó vasbetétes lapokat, kéményfedlapokat és minden néven nevezendő beton és műkömalkat, megadott tervek és rajzszerű kivitelű lábazati köveket stb. **Kör- és tojásszelvényű beton-csatornacsöveket** és drótbetétes vékonyfalú csatornacsöveket különféle méretekben és kivitelben. Különféle méretű **kutbödönöket** és kutaknakat. **Itatóvályukat**, ló- és marha-betonjászalakat, valamint sertészetőket. **Vizfogó** és kutyagylókat, saját rendszerű bűzelárókat. **Kut- és csatornaakna kereteket**, fedlapokat stb. vasbetétes betonból. — Elvállal és épít úgy helyben, mint vidéken mindennemű beton- és vasbetonmunkákat, községi járdákat, csatornázásokat, beton- és vasbetonhidakat, granitító terrazzo burkolásokat, hézagmentes asbest-padló készítését, konyhák, előterek, fürdők és fürdőkádak fayance-lapburkolását és különféle burkolásokat, műmárványfalak készítését, vasbetonmenyezetek, erkélyek, vízmedencék, nagyobb tartályok készítését mindennemű folyadékhoz, hidak, áteresztők, zsilipek építését. **Egyszerű és díszes kivitelű szökőkutak tervezését** és építését betonból vagy műköből, gazdasági betonépitkezéseket, valamint mindenféle beton-műkö- és vasbetonépitkezések szakszerű kivitelét.

Költségek, árajánlatok, valamint árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmi a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszeszt készítmény. Egy eredeti üveg ára csak

44 fillér.

Nagy üveg 1-10 fill., óriási üveg 2-20 fillérbe kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben

Főelárusítás: **Nagy Kálmán** gyógyszerárban Nyiregyházán.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissézozó intézete

Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbízásait kérem, vagyok mély tisztelettel: :
Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Kovács Gyula

műbutorgyáros

DEBRECZEN,
outorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

KOLLARIT-
BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
 BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
 SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vizhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható:

32-20-7

WIRTSCHAFTER ÁRMIN
 vaskereskedőnél Nyiregyházán.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
 kevesebb
 a gond,

II-SZOR
 kevesebb
 a munka,

III-SZOR
 kevesebb
 a munkabér!

mert a „FORHIN“ a

sokszorta megjavított

„BORDÓI KEVERÉK“

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.

Bármily harminál permetezhet vele. Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! — Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

„FORHIN“-gyártótól BUDAPEST, VI., Váci-ut 93. szám.

Gyártjuk az eddig DR. ASCHENBRANDT szabadalmát képezett:

rézkénport és bordói port is.

55-20-14

Villanyvilágítási berendezéseket,
 villanyvilágítási felszereléseket,
 valamint magántelefon és
 villanycsengőbevezetéseket

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron.

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

27

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Teljes
**szikvizgyári berende-
 zéseket,** szikvizgépeket,
 szifonokat

és az összes hozzávalókat legjobb minőségben szállítanak

Dr. Wagner és Társai

Egyesült szikvizgyárak R.-Társasága
 Budapest, IX., Tinódy-utca 3. szám.

Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 1. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

Karcagi Aggagiparnál,
 Karczagon szereshető be,
 hol egyes waggonrakomá-
 nyok is megrendelhetők. 22

5396—1912.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nyiregyházi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedmann Lipótnak Mátyás Gábor mint kk. Mátyás Gábor, Mária, Ferenc és Erzsébet gyámja ellen 1868 kor. 20 fillér tőke, ennek 1910. évi február hó 10 napjától 6°/_o kamata, 6 kor. 20 fillér óvási, ¹/₃^o/_o váltódíj, 144 kor. 60 fillér eddigi költségek és a csatlakozott végrehajtató Rakamaz és Rakamaz és Vidéke Kölcsönös Segélyző Egylet mint Szövetkezetnek 5718 kor. tőke és 192 kor. 89 fillér költség és a még felmerülendő költségek behajtása iránti végrehajtási ügyben az ezen kir. törvényszék területén fekvő következő ingatlanok, u. m.

I. a gávai 385. számú betétben A. I. 1—3. sorszám alatt foglalt szántókból álló ingatlanok kk. Mátyás Gábor, Mária, Ferenc és Erzsébet hányaduk 627 K becsértékben; II. ugyanezen betétben A † I. sorszám a. foglalt szántókból álló ingatlanok kk. Mátyás Gábor, Mária, Ferenc és Erzsébet hányadaik 1998 korona becsértékben **1912. évi június 28-án d. e. 10 órakor Gáva községében tartandó nyilvános árverésen** becsáron alul is, de a becsérték ²/₃ részén alul nem fognak eladatni.

Az árverési feltételek a következőleg állapítottak meg:

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
2. Bánompénzül a becsár 10°/_o-a.

Nyiregyházán, 1912. évi április 25-én.

A kiadmány kiteléül:

Székely s. k.,
 kir. tszéki bíró.

Budaházy,
 kir. tkvvezető.

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósorszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszer. — Törvényesen védve. — Őre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósorszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Hunyady és Malachovsky

fényképészek műterme Nyiregyháza, Kállai-utca 2.

Legesen ujonnan épített modern műterem, mely a legmodernebben van berendezve, teljesen elkészült. — Így abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mai kor kényes igényeit kielégítő **művészi fényképeket** készíthetjük el. Kívánatra vidéken is eszközölünk felvételeket legjutányosabb árban.

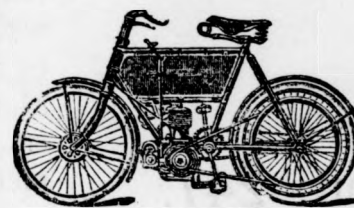
≡ Legrégibb fényképészeti műterem. ≡

Alapított 1902. évben.

285—5—6

ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése
Debreczen, Piac-utca 8. szám.
(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb
Viktória
kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Nemzetközi
egészségügyi
kiállítás
Dresda, 1911.
Nagy díj!

Dr. DRALLE-féle Nyirfa Hajviz

meggátol HAJHULLÁST és KORPA-
KÉPZŐDÉST. Erősíti a hajnövést. Erő-
síti az idegeket. Ára K 2.50 és 5.—
Kapható gyógytárakban, drogeriákban,
illatszerkereskedésekben és jobb fod-
rásüzletekben.

Gyáros : Dralle György, Bodenbach a/E.

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére leg-
melegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek
örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepét
Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy
ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt,
míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét
nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen
árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel
hasznos tartalommal fogva. **Olcsó ár és
pontos kiszolgálás! Számtalan elis-
merő levél.** — A tisztelt érdeklődők a
teiep megtekintésére szívesen láttatnak. 20

Az itteni piacra és környékére ÜGYNÖKÖT

keresek! Liptói turó és csemege vaj.
Schvarcz Lipót Fia turógyáros
GYÉTVÁ.

Gyászszeszetek alkalmával:

Telefon 247.

legolcsóbban és bizalommal vásárolhatunk **Tahy** utóda **Fehértói Béla** elsőrendű temetkezési intézetében Nyiregyházán, Vay Ádám utca 5. szám, Marschalkó-ház. Fa- és érczkoporsók és szemfedelek gyári raktára. Nagy mennyiségben való vásárlásom lehetőségessé teszi, hogy a gyászoló közönségnek elsőrangú gyártmányokat igen olcsó árban adhatok. Óriási raktár, legnagyobb választék, pontos és figyelmes kiszolgálás, szigorúan szolid árak!

Költségvetés díjtalan!

Nyiregyháza legnagyobb választékú butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal be- rendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy- szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de rak- táron levő különféle butorokat is utól- érhetetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepeken zárva.

Raktáron állandóan 200 különféle lak- berendezés található. 16

Tisztelettel

Glück Jenő.

Gazdák sütődéje R. T. Debreczen.

ujonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdettük, hol a mai kor igényeinek és a legmesszebbmenő kívánalmaknak egy hiegenikus, mint tisztasági szempontból megfelelőleg kizárólag csak házi komlós, burgonyanélküli kenyeret, kiflit és zsemlyét is sütünk és bármily mennyiségben kereskedőknek és házhoz szállítunk.

Az igazgatóság: Poroszlay László elnök, Grosz Béla alelnök, Mihalovics Jenő, Balásy József, dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek Zoltán, Grünberger Ignátz.

Felügyelő-bizottság: dr. Tüdös Kálmán elnök, Takács Samu, dr. Grünwald Zsigmond, Vajda Henrik, dr. Nagy Zoltán ügyész, Jakoby Dávid ügyvezető.

Helyi raktár: **SÁNDOR JAKAB** urnál Keskeny-u. 3. Ki mindennemű felvilágosítással szolgál és megrendeléseket pontosan eszközöl.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

A közeledő bérnyelési alkalomból

bérny-ajándéknak alkalmas imakönyveit, olvasóit, képeit stb. ajánlja

Szántó Ernő

könyvkereskedő
katholikus parochia épület.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
::: Nagyvárad mellett. :::

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat fürdő alakjában, **csusz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh-hurut medencebeli sejtszövetlob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomorbanálmaknál makacs székrekedésnél máj- és epehólyag** betegségeknek, **sárgaság** és **epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenniszpálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon.
Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

Minden jó gazdasszony
= próbálja meg a =
HOFFMANN-féle
☛ pörkölt kávé ☛